

Vyhodnocení 7. ročníku česko-slovenského projektu pro základní školy a osmiletá gymnázia

Záložka do knihy spojuje školy: Čtu, čteš, čteme

Knihovna Jiřího Mahena v Brně ve spolupráci se Slovenskou pedagogickou knižnicou v Bratislave vyhlásily při příležitosti měsíce října jako **Mezinárodního měsíce školních knihoven 2016** pro základní školy a osmiletá gymnázia 7. ročník česko-slovenského projektu **Záložka do knihy spojuje školy: Čtu, čteš, čteme**.

Cíl projektu

Cílem česko-slovenského projektu bylo navázání kontaktů mezi českými a slovenskými základními školami a osmiletými gymnázii a podpora čtení prostřednictvím výměny záložek do knih. Žáci vyrobili záložku do knihy, na které libovolnou technikou ztvárnili téma česko-slovenského projektu **Čtu, čteš, čteme**, a vyměnily si ji s partnerskou školou ze Slovenské republiky. Výměnu záložek využili k navázání spolupráce, kontaktů anebo poznávání života žáků ze Slovenské republiky a z České republiky a zároveň jako průřezové téma do Školního vzdělávacího programu nebo jako součást školního projektu.

Průběh česko-slovenského projektu

České školy, které se chtěly do projektu zapojit, vyplnily do 25. září 2016 elektronickou přihlášku zveřejněnou na webových stránkách Knihovny Jiřího Mahena v Brně. Na základě zkontrolovaných a zpracovaných údajů z elektronických přihlášek z České a Slovenské republiky vytvořila Slovenská pedagogická knižnica 498 partnerských dvojic, z čehož bylo 242 dvojic mezinárodních česko-slovenských a 256 dvojic bylo vytvořeno z důvodu nízkého počtu přihlášených českých škol mezi školami slovenskými. Ve dnech 1. až 2. 10. 2016 zaslala Slovenská pedagogická knižnica kontaktní údaje každé partnerské dvojici spolu s podrobnými pokyny k realizaci česko-slovenského projektu. Zúčastněné partnerské dvojice informovala o tom, že vzájemná komunikace, výměna záložek i navazování přátelských kontaktů bude v jejich působnosti. Termín ukončení výměny záložek byl stanovený na 31. říjen 2016.

Vyhodnocení česko-slovenského projektu

Do letošního ročníku projektu se přihlásilo celkem 997 škol s celkovým počtem 127 518 žáků, z toho bylo:

- z **České republiky 242 škol** (29 830 žáků),
- ze **Slovenské republiky 755 škol** (97 688 žáků).

Poděkování za účast, přátelskou komunikaci, svědomité zapojení se do projektu rozesílala Knihovna Jiřího Mahena všem českým školám 27. října 2016. Zároveň byly školy vyzvány k dobrovolnému zhodnocení akce a připojení několika fotografií z průběhu výroby záložek nebo fotografií nejkrásnějších výrobků dětí.

Výběr z dobrovolného hodnocení projektu 102 českými a slovenskými školami spolu s fotografiemi z průběhu výroby záložek nebo s fotografiemi s vlastními nejkrásnějšími záložkami je dostupný na webové adrese www.kjm.cz/zalozka.

Výroba záložek

Žáci vyráběli záložky různorodých tvarů a s využitím rozmanitých technik na zadané téma letošního ročníku: Čtu, čteš, čteme, nejčastěji výroba probíhala v čase vyučování, popř. v rámci odpoledních družin, kroužkové činnosti, méně pak doma dle svých vlastních schopností, dovedností a věku. Mladší žáci

Výroba záložek

Žáci vyráběli záložky rozmanitých tvarů a s využitím mnohých výtvarných technik na zadané téma letošního ročníku **Čtu, čteš, čteme** během vyučování, ve školní družině, v rámci kroužků nebo případně i doma dle svých schopností a věku. Mladší žáci většinou ztvárňovali večerníčkové nebo pohádkové postavy, zvířátka, doporučovali své oblíbené knihy (stejně jako jejich starší spolužáci) a využívali kresbu či malbu (barvami i fixami), vytvářeli skládané origami záložky apod., starší žáci pak využívali kromě malby a kresby i náročnějších výtvarných technik (lavírovanou kresbu aj.) a také se často snažili o doporučení nějakých zajímavých titulů. Poměrně často žáci na zadní strany záložek uváděli kontaktní údaje na sebe, aby se s nimi mohly slovenské děti spojit, pokud by o to měly zájem, čímž by se naplnilo poselství projektu – spojit dohromady české a slovenské děti. Během výroby záložek měli žáci velmi často možnost se svými spolužáky navštívit besedu s nějakým autorem knih pro děti, školní či městskou knihovnu a samozřejmě číst spoustu knih. Doprovodnou aktivitou bylo získávání informací o spřátelené škole, městě svých slovenských spolužáků, projektové práce, dílny čtení atp.

Výměna záložek

Většina škol do balíku se záložkami přibalila také dárkové předměty, školní či městské časopisy, CD s regionální hudbou, knihy od místních autorů či českých autorů, propagační materiály školy, obce či města. Některé školy vyráběly také záložky s fotografiemi svých žáků, aby slovenské děti věděly, od koho jim záložka konkrétně doputovala. Nezřídka se objevovaly v zásilkách osobní dopisy od koordinátorů, ale i od dětí, kontaktní údaje na samotné žáky, e-mailové adresy, Facebooková spojení, aby mezi sebou mohly obě strany bez zábrán komunikovat. V několika případech došlo dokonce k osobnímu předání záložek ze strany partnerské školy, ale i ze strany školy české na Slovensku. Ze zaslaných záložek se často vytvářely výstavy v prostorách školy či školní knihovny či třídy. Na některých školách přiřazovaly záložky dětem na základě spravedlivého losu, někde je rozdávaly, někde se staly součástí odměn ve školních soutěžích. Na svých webových stránkách uveřejnila spousta škol fotogalerii jak zaslaných, tak obdržených záložek, psali články do školních časopisů či na web školy. Mnoho škol domluvilo dokonce spolupráce do budoucna a zůstávají spolu nadále v přátelském kontaktu.

Přínos česko-slovenského projektu

Výměna záložek opět přispěla k navázání nových přátelských kontaktů mezi partnerskými školami, ukázala jim možnosti spolupráce v budoucnosti na mezinárodní úrovni, u žáků podpořila rozvoj jejich kreativity, fantazie, manuální zručnosti a práce s informacemi, zušlechtila jejich morální hodnoty, zábavnou formou je přivedla ke knihám, podpořila jejich vztah ke čtení a posílila jejich dobrý vztah ke školní knihovně. Přínos stanoveného tématu *Čtu, čteš, čteme* vidíme zejména v jeho širokospektrém zaměření, v neomezených možnostech uchopení a rozmanitosti práce s ním. Žáci poznali svět literatury opět z jiného úhlu pohledu a podpořeno bylo upevnění jejich pozitivního vztahu k psanému slovu, zájem o dění okolo sebe a také zájem o druhé a motivovalo je to k navazování kontaktů s dalšími lidmi, byť na dálku, ale s možností osobního setkání v budoucnosti. Žáci měli také možnost poznat čtenářské zájmy svých kamarádů na Slovensku, mohli získat tipy na zajímavé knihy. Přidanou hodnotou celého česko-slovenského projektu bylo na jedné straně oživení vyučovacího procesu, podpora mezipředmětových vztahů a rozšiřování vědomostí žáků z českého jazyka a literatury, ale také rozšíření slovní zásoby o slova nová a také z cizího jazyka. Na druhé straně se jednalo o živé a výrazné zapojení žáků s mentálním postižením, žáků pocházejících ze sociálně nebo jazykově znevýhodněného prostředí, kteří nemají mimo školu přístup k čtení knih.

Vyjádření některých pedagogických zaměstnanců, nepedagogických zaměstnanců a žáků ze Slovenské republiky a z České republiky

„Po siedmykrát sa malí aj veľkí žiaci zapojili do tohto milého projektu. Ďakujeme za možnosť nájsť si v zahraničí kamarátov! Naša družba s českou školou J. A. Purkyně v Libochoviciach nekončí len výmenou záložiek, ale už druhým rokom pokračuje prostredníctvom eTwinningu spoluprácou na spoločných projektoch.“ **Renáta Titková, Základná škola, Škultétyho, Nitra**

„Každá záložka, ktorá bola vyrobená, poputuje žiakovi do ZŠ Horní v Brne a možno aj odkaz na nej pre kamaráta nielen poteší, no najmä ozvláštni strany v obľúbenej knihe...“ **Lenka Brodňanová, Súkromná základná škola, Oravská cesta, Žilina**

„Potešilo nás, že z partnerskej školy sme dostali aj propagačné materiály o ich kraji a každý žiak, ktorý vyrábala záložku, dostal mapu mesta Děčína. Tieto materiály využijeme na hodinách geografie.“ **Erika Cipovová Základná škola, Lehota pod Vtáčnikom**

Naše školička se pravidelně účastní uvedeného projektu s radostí. Děti vyrábí záložky s láskou i s napětím, kdo asi bude obdarován právě jejich výtvořem v cizí zemi. Vždy je v jejich záložce ukryto a posláno i kousek štěstí a lásky. **Tamara Kalábová, ZŠ a MŠ Viničné Šumice 42**

V letošním roce jsme se již potřetí zúčastnili projektu *Záložka do knihy spojuje školy*. V tomto duchu jsme tentokrát vyráběli záložky nejen pro partnerskou školu z Bánské Bystrice, ale také pro seniory v jejich domově v Liberci. Děti z 1. – 6. tříd vyráběly záložky s chutí a nadšením jim vlastním, moc se jim povedly. Doufáme, že udělaly stejnou radost jako ty slovenské nám. Partnerské škole jsme poslali také krátkou prezentaci o naší škole, děti napsaly dopis o Liberci. **Olga Blažková, Základní škola U Soudu v Liberci**

Na tomto projektu jsem jako vášnivý čtenář pracoval s radostí a motivovat děti bylo pro mne také jednodušší. Spolupráce a komunikace s paní Janou Pitoňakovou ze školy ZŠ s MŠ sv. Cyrila a Metoda, Stará Ľubovňa, byla perfektní. Děti ze Slovenska nám poslaly nádherné záložky různých tvarů a technik. Dětem se nejvíce líbí, že je každá jiná, tím pádem taková osobní. My jsme k tématu přistoupili jinak a poslali jsme jim všechny záložky stejně velké a jednou technikou (vodové barvy doplněné fixy a zalaminované). Shodou okolností právě zařizujeme novou dětskou knihovnu na naší škole, tak se to bude dětem opravdu hodit. Dále musím říct, že jsme se inspirovali samotnými záložkami a máme v plánu po novém roce vyzdobit zdi nové dětské knihovny malbami starších žáků ve tvaru obrovských záložek do

knihy s různými barevnými motivy. PS: I já jsem si po X letech s radostí udělal, spolu s našimi dětmi, jednu záložku do knihy pro sebe. **Josef Gerda, Základní a Mateřská škola Staré Město**

Naší škole byla přidělena slovenská škola v Horkach. Výběr školy byl vhodně zvolen, neboť se jedná o školu s přibližně stejným počtem žáků a venkovským prostředím jako je naše škola. Spolupráce byla výborná, záložky byly krásné a žáci obou škol si vzájemně vyměnili nejen záložky, ale napsali si i několik dopisů. Došlo i k výměně informací o obou školách a zaslání prospektů a upomínekových předmětů. V naší škole jsme uspořádali vernisáž ze záložek a upomínekových předmětů, připomněli jsme si krátce něco ze slovenské historie a ukázali žákům na mapě, kde se partnerská škola nachází. Rádi se tohoto projektu zúčastníme i v příštím roce. **Jana Bubeníková, Základní škola a Mateřská škola Strupčice**

Především chci moc ocenit práci koordinátorů tohoto prospěšného projektu! Děti si z něj odnáší nejenom krásné záložky z tak vzdáleného kraje, ale i zkušenosti, mnoho informací o školním životě dětí na Slovensku, který je tak podobný našemu školnímu životu☺ A především zkušenost spolupráce a dobré vůle pro někoho něco udělat, jen tak, pro radost! **Romana Veselá, Základní škola a Mateřská škola Budkov**

Poděkování

Naše upřímné poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě, propagaci, realizaci a hodnocení česko-slovenského projektu v České republice a Slovenské republice.

Děkujeme všem slovenským a českým pedagogickým zaměstnancům i nepedagogickým zaměstnancům za jejich vzácný čas a úsilí, které věnovali přípravě a realizaci projektu. Osobně jim děkujeme za koordinaci projektu na jejich školách, motivací žáků k četbě a výrobě záložek, podpoře žáků v jejich snažení a za zprostředkování výměny záložek mezi spřátelenými školami, na nichž navazovali příjemné, přátelské kontakty. Vážíme si vaší práce, času, který věnujete svým žákům, abyste v nich probouzeli smysl pro dobro, krásu a radost ze společně stráveného času nad výtvarnou prací i čtením knih. Patří vám náš velký dík a pokorná úcta, kterou si bezesporu zasloužíte za vše, co jste nejen pro projekt, ale i pro své děti udělali. Naše díky patří v neposlední řadě také žákům základních škol a osmiletých gymnázií, kteří se i v letošním roce projektu stali neobvyklými posly přátelství a dobrosrdečnosti a využili svůj talent, nadšení a svoje schopnosti pro dosažení ušlechtilého cíle – udělat radost někomu druhému.

Speciální poděkování

Zvlášť chceme poděkovat všem slovenským školám, které s pokorou přijali za svého partnera v česko-slovenském projektu přidělenou slovenskou školu.

Poděkování slovenskému partnerovi

Srdečné a vřelé poděkování patří také zástupcům Slovenské pedagogické knihnice v Bratislavě za přizvání k projektu a možnost společné realizace. Jmenovitě děkujeme řediteli instituce PhDr. Vladimíru Grigarovi a ústřední metodičce pro školské knihnice a odborné koordinátorce česko-slovenského projektu Mgr. Rozálii Cenigové. Poslední jmenované patří speciální dík za neskutečně milou, přátelskou a korektní komunikaci nejen s účastníky projektu, ale také s koordinátory české strany projektu.

Přeložila, doplnila a upravila

Mgr. Pavlína Lišovská, koordinátorka české strany projektu (1. 12. 2016)
Knihovna Jiřího Mahena v Brně, Centrum dětského čtenářství, Koblížná 4, 601 50 Brno
Tel.: +420 542 532 146, e-mail: cdc@kjm.cz, www.kjm.cz

Organizátoři:

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

{ SLOVENSKÁ
PEDAGOGICKÁ
KNIŽNICA

Knihovna
Jiřího Mahena
v Brně